

A MI NYUGATUNK

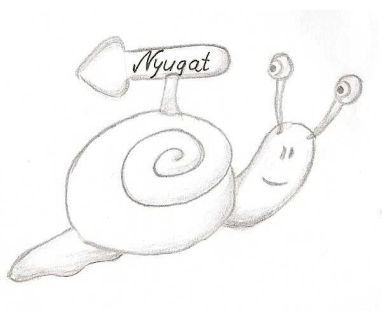
SZERKESZTI:

FÖLDEVÁRI ANDREA, HOMOLYA ÁGNES, NAGY ÉVA
KATALIN és TIBA GABRIELLA FANNI

I. Évf. 1. Szám

2008. December 1.

Előszó.....	2
A mi Nyugatunk.....	3
És Rómeó és Júlia	4
Darvasi László – Trapiti.....	5
Az autó.....	6
Mátyás a katonák közt	7
A végzetes szerelem	9
Az eldobott kincs	10
Karácsonyváró	12
A nyolc ékkő rejtélye	13
Nyugat-étlap.....	14

Előszó

Ez a szám az egykori Nyugat folyóirat 100. évfordulója alkalmából jött létre. Megpróbáljuk felidézni megszerkesztésében a XX. század legjelentősebb folyóiratát – persze ez nem sikerülhet tökéletesen.

A lentiekben olvasható szövegek egytől-egyig a tizenéves korosztály munkái. A megjelent cikkek írói inkább a saját stílusuk helyezték előtérbe, és nem igyekeztek lemásolni az egykori Nyugatos írók munkáit.

Reméljük ez a rövid kis emlékszáma mindenki számára élvezetes lesz. Kellemes időtöltést és jó szórakozást kívánunk!

A szerkesztők

A szám elkészítésében közreműködtek:

Kovács Szilvia magyar szakos tanár
Harsányi Henrietta
Földvári Andrea
Homolya Ágnes
Nagy Éva Katalin
Tiba Gabriella Fanni

A mi Nyugatunk

Irodalmi érdeklődés

A Nyugat a XX. század legjelentősebb folyóirata volt. A jelenkorban többféle napi-, heti- vagy havilap tölti be a szerepét. Ezek eleget tesznek mindenféle érdeklődési körnek.

A felnőttek többsége inkább a tudományos- és napilapokat, a rejtvenyűságokat vásárolják, de persze akadnak közöttük olyanok is, akiket érdekel a *sztárvilág* is.

A kisebb korú gyermekek főként a képes újságokat kedvelik. Ezek többsége közkedvelt mesefigurákat ábrázolnak.

A tinédzserek főként a bulvár témájú lapokat részesítik előnyben, ám a fiúk és lányok érdeklődési köre mind a folyóiratok, mind a könyvek terén egészen eltérő.

A lányok főleg romantikusabb hangvételű könyveket olvasnak, mint a fiúk. Legtöbbször folytatásos lányregények, amik megragadják a fiatal tini lányok figyelmét. Például a Neveletlen hercegnő naplója (Meg Cabot), a Fiúk kizárva (Thomas Brezina) vagy a Szívzűrök sorozat. Minden lány vágyakozik a szerelem után és ezeknek a könyveknek a főszereplőjévé válhatnak. Fontos, hogy a mű elég érdekfeszítő legyen, vagy nem olvassák el. A lányok szeretik az olyan fordulatokat, amiket nem lehet kitalálni a regény elején. De leányzók is különböznek. Legtöbbször, olyan művet választanak, amelynek főszereplőjének személyisége hozzájuk (lányokhoz) közel áll.

De nem minden lány szereti a romantikus történeteket. Vannak, aki krimi, sci-fi, fantasy regényeket olvasnak. A tinédzserek érdeklődését ezek az olvasmányok kevésbé keltik fel, de sokan olvassák e műveket.

A magazinok, folyóiratok is valamilyen mértékben az irodalomhoz tartoznak. A fiatal lányok figyelmét főleg a tini magazinok (IM, Bravo Girl, Bravo, 100xSzép) és a hét történéseivel foglalkozó hetilapok kötik le.

A fiú érdeklődése szinte gyökeresen eltér a lányokétól. Ők kedvelik a fantasykat, a sci-fiket, a krimiket, mindent, ami kicsit gyorsabb történetű, izgalmas, de nincsenek benne romantikusabb részek és az is előnyös a fiúk számára, ha harc vagy ehhez hasonló részek vannak benne. Ilyen könyvek például a Harry Potter sorozat és a Gyűrűk Ura sorozat. De izgalmasnak találhatják még a Rejtő Jenő könyveket, melyek kissé humorosak is. Magazinokat nem különösebben olvasnak, a világ történései közül főleg a sporttal kapcsolatosak érdeklik őket.

És Rómeó és Júlia

(színházi kritika)

A darab Shakespeare *Rómeó és Júlia* című tragédiájának feldolgozása. A címadás új értelmezési lehetőséget ad a fiatalok történetének. Nevük az első és kötőszó által egy szereposztás végén elhangzó két utolsó névnek is tűnhet, mintha mellékszereplőivé válnának saját történetüknek. Mindez fel is erősíti azt, hogy tragédiájuk rajtuk kívül álló konfliktushelyzetek következménye. Az előadás 2008 novemberében a debreceni Csokonai Színház Víg Kamaraszínházában volt látható. A darab rendezője Horgas Ádám, színészei Nagy Kálóczi Eszter és Rudolf Péter.

A kétszemélyes darabbá formált előadás nem pusztán formabontó dramaturgiájának köszönhetően volt kellemesen maglepő. Az előadása Shakespeare-szöveg közismert Kosztolányi-fordítására épült. A színészek szövegei azonban több drámarészlet kihagyásával hangzottak el. Ezek a kihagyások természetesen feltételezik, hogy a nézők ismerik a dráma történetét. Így a figyelem teljes mértékben a színjátékra összpontosulhatott.

Az eredeti művet igen érdekes módon dolgozták fel. Aki még nem látott ilyen előadást, furcsának és egyedinek találja. Nekem még nem volt részem ilyen előadásmódban, pedig ismerem, olvastam Shakespeare egyik legmegragadóbb és mindig is klasszikusnak számító művét.

Minden elismerésem Nagy Kálóczi Eszteré, és Rudolf Péteré, akik remek színművészek, de mégis nagy feladatra vállalkoztak. Mindössze ketten játszottak az előadás során díszletek és korhű jelmez nélkül. A színészek puritán és egyforma öltözetben, férfi és női szerepeket is el tudtak játszani, a helyszínváltást pedig a fény-árnyék játéka oldotta meg.

Az újszerű játék lehetővé tette, hogy újabb perspektívából tekintünk a történetre. A tragikum kifejezésének lehetőségei a szavakról áttevődtek a test nyelvére. A gesztusok szimbolikus jelentése felerősödik.

Mindenkinek ajánlom, annak is, aki olvasta az eredeti művet, annak is, aki nem.

Nagy Éva Katalin

Darvasi László – Trapiti

(könyvajánló)

Első hallásra kételkedtem benne, hogy ez a könyv nem az ötéveseknek íródott. De amint belefogtam, megváltozott a véleményem.

A szereplők nem szokványos elnevezése teszi mulatságossá a történetet. Maga a fő eseményszál csak a regény vége felé kezd kibontakozni, de a sok kisebb epizód garantálja, hogy a könyv letehetetlen. A történet egyszerre szokványos és egyedi. Egyedisége ellenére felhasznál történetsablonokat. A fő gonosz támadását csak Trapiti, a főhős védheti ki. Ez hasonlóságot mutat a tündérmesékkal, a jó és a gonosz örökös harcával.

Másfelől viszont egyedi is a történet - elvégre melyik irodalmi mű ne lenne az? Trapiti és a városlakók a régmúlt hőseivel karöltve megvédik szeretett Kavicsvárukat: Dregdalon Billi, Minyon kapitány, Boleszláv nyomozó és a többiek segítenek hőseinknek. Ha röviden akarom magam kifejezni: ajánlom minden meseszeretőnek!

A regény a régi bizurr-mizurr nép legfőbb királyainak bemutatásával, valamint Alfréd Böckelöki király és felesége rejtélyes eltűnésével kezdődik. Ezek után a Szakács király kerül hatalomra, aki a krónikák szerint jóságos uralkodó volt. A műben egy időutazás megy végbe, és hirtelen a jelenben találjuk magunkat. Bepillanthatunk a Szigorúan Őrzött Területre, valamint egy Kavicsvár nevű városka életébe. Megismerhetjük Bánatos Olivért, a festőt; Virág Violát, a virágáruslányt; Kázmér urat, a múzeumigazgatót, aki többször is tesz sorsdöntő felfedezéseket. Találkozhatunk Hektor Viktorral, a tűzoltóparancsnokkal; Holle mamával, akinek tökfőzeléke díjnyertes. De nem hagyhatjuk ki a sorból Ühüm bácsit, a polgármestert és feleségét, Ühüm nénit sem.

Mint ahogy az a mesében lenni szokott, a városka lakói megmenekülnek a támadástól. A csodafegyvert csupán Trapiti képes legyőzni. És mikor már azt hinnénk, hogy minden jóra fordul, megjelenik Vén Nyanya Csúfság...

Földvári Andrea

Az autó

Néha járom a füstös, sötét utakat
És bámulom az elhaladó autókat,
A benne gubbasztó szürke alakokat.
Ilyenkor ők vajon mire gondolhatnak?

Amott ő épp nevet, a kislány pedig sír,
Nem ért őt mostanában nagy örömhír.
De lám, van még olyan ember, ki gyalog jár,
Ki nem használ ilyenfajta csotrogányt.

Sétálok az utcán, és csak gondolkodok,
Mígnem egy komor ház elébe nem jutok.
Bemegyek a házba és elmélázom:
Miért használja mindenki a találmányom?

*Homolya Ágnes
Földvári Andrea*

Mátyás a katonák közt

Történt egyszer, mikor Bécs városának fájdalmas nyögései csendesedni látszottak, a sereg visszatért Budára, hogy kipihenje a csata fáradalmait. Nyugalmukat azonban váratlan események zavarták meg. Én is egyre-másra kaptam a nyugtalanító híreket, így jobbnak láttam, ha utána járok a dolognak.

Egy vasárnapi toborzáson én is jelentkeztem katonának, persze áruhában. Számtalan érdekes dolog történt velem, de ezek közül csak egyet mesélek el. Első délután összekaptam egy hibás jelentésen egy tizedessel. Majdnem felfedtem az álcámat haragomban, de szerencsére türtőztettem magam. Egy hét se volt az az idő, amit a táborban töltöttem. Egy nyugalmasnak ígérkező délután, amikor épp a vacsorához készülődtünk, pajtásaim hangos zsörtölődésbe kezdtek.

- Hogy ez a szalonna már megint milyen avas!

- A bort is vízzel hígítják!

- A zsold is késik! Már megint.

Ebből már tudtam, miért van a morgolódás, de biztosra akartam menni, ezért meggyőződtem róla, hogy ezek a bajok mostanában sűrűn előfordulnak. Szerencsére a sors is az én malmomra hajtotta a szelet, így egyik este én szolgáltam fel a tiszteknek a vacsorát. Ők közben számomra igen érdekes dolgokról beszélgettek.

- Hallották az urak, hogy a kincstárnoknak most épül az új kastélya?

- Bizonyára az ellopott zsoldból épül a kastély – gondoltam.

Vacsora közben azt is megállapíthattam, hogy a tisztek pompás étkeket kapnak. Azon nyomban visszasiettem a palotámba, és felöltöttem királyi öltözékem.

Másnap kora délelőtt magamhoz hívtam a hadtápnokot.

- Válaszolj nekem, hogy lehet az, hogy a katonák csupán avas szalonnát kapnak? Talán nincs elég ellátmány?

- Ami azt illeti... csupán eddig nem mertem szólni felségednek.

- Rendben van, elmehetsz.

Tudtam, hogy nem mondhat igazat. Személyesen szoktam ellenőrizni az ellátmányt. Titokban figyeltettem.

Ezek után a kincstárnokot rendeltem magamhoz.

- Mond meg nekem, miért késik a zsold, és hogyhogy egyre kevesebb?!

- Felséges uram, én időben kiküldetem! – mentegetőzött.

- Még azt áruld el nekem, hogy honnan van pénzed az új kastély építésére?

- Csupán némi nem várt örökség, felség.

- Elmehetsz.

De őt is figyeltettem. Néhány nap múlva mindkét emberem elkeserítő híreket hozott.

- Királyom, a hadtápnok az ételt...

-... a kincstárnok pedig a zsoldot lopja!

A két tolvaj még aznap börtönbe került. Így vettem véget az ellátmány és a zsold megcsonkításának.

Diákok figyelem!

Kötelező olvasmányok
olcsón kaphatóak!

Email: kotelezo@kotelezo.hu

Telefon: 555-123

Babits Mihály: Jónás könyve

című könyv eladó!

Minden érdeklődő ezen a
telefonszámon tudja velem
felvenni a kapcsolatot:

09/00-123-45-67

Kosztolányi Dezső:

Édes Anna című könyvét
szeretném megvenni. A
könyvért jutányos árat fizetek.
Bárki, aki eladná e könyvet,
ezen a számon jelentkezzen:

00/10-987-65-43

Egy lépés az irodalom felé!

című kiállítás érkezett Debrecenbe. A
kiállításon híres magyar költők és írok
életéről, műveiről tudhatnak meg az
érdeklődők többet.

Jegyárak:

- 5 éven aluli gyermekeknek **ingyenes**
- Gyerekjegy (12 éven aluli gyermekek
részére): **800 FT**
- Felnőttjegy: **1600 FT**

A kiállítás a Debreceni Kiállító teremben
látható. A kiállítás **november 20-tól
december 20-ig** tekinthető meg minden
nap 9 órától 18 óráig.

További információ:

03/08-345-78-92 vagy 04/09-678-23-45

Megnyílt Debrecenben a

Könyvmoly Kávéház!

Ez Debrecen első olyan
kávézója, ami egyben egy
könyvtár is. Egyik részében egy
könyvtárt található széles
könyvválasztékkal, másik
részében pedig egy kávéház.

Szeretettel várunk mindenkit!

Cím: Debrecen, Lépés utca 45.

Nyitva tartás: Hétfőtől -
Vasárnapig: 10 – 17 – ig.

Diákok, tanárok figyelem!

Megnyílt a Könyvvár Könyváruház!

Szépirodalomtól a tudományig minden könyv
megtalálható!

November 30-ig minden könyv **15%-os
engedménnyel** vásárolható meg!

Cím: Debrecen, Olvasók utcája 9.

A végzetes szerelem

Egy fiatal harmincas éveiben járó nő állt a sziklán, s gondolataiba mélyedt.

Haját lágyan borzolta az enyhe őszi szellő. A tenger felett sötét fellegek gyülekeztek. A sziklát a Nap utolsó sugarai világították meg, aztán eltakarta egy ébenfekete felhő. Az egykori boldog asszony szemébe sós könnyek gyülekeztek. Egy egykor vidám férjes nő... A kezén ott díszelgett a jegygyűrű nyoma, arca kissé pirosposzsgás volt, ugyanakkor komorságot is tükrözött.

Lelkében ezernyi érzés kavargott. Egyik szeme sírt, a másik nevetett. Egyszerre jó és rossz gondolatok öntötték el. Öröm bizsergett át tagjain, mikor felidézte a gyermeke születését, lánya első felejthetetlen mosolyát és végül a boldogító igent. Ekkor a szép emlékek szertefoszlottak és hirtelen düh és bánat öntötte el a lelkét.

Szörnyű volt visszagondolnia egykori szerelmére. Szeme lángolt a dühtől, mikor újra átélte azt a pillanatot. Rémes érzés töltötte el a szívét arra gondolva, hogy otthagyta az az ember, akit szeretett. Telt könnycseppek gördültek le gyönyörű arcán. Élete szeme előtt pörgött le.

Lassan sétált a szikla pereme felé. Kiállt az orom szélére, a szél felerősödött és belekapott a selymes hajába és ruhájába. Az időjárás mintha megérezte volna szomorúságát, esni kezdett az eső. A könnyű őszi záport felváltotta a hatalmas vihar. A fejét leszegte, és a hullámokat szemlélte, amelyek hevesen ostromozták a partot. Még egyszer utoljára visszagondolt a régi időkre.

Nagyot sóhajtvá lelépett a sziklaoromról. Zuhanás közben a szél végighasította arcát, majd szemét lehunyva várta a véget. Az utolsó pillanatban is családjára gondolt és testét elnyelték a habok. És a szél még visszafújta a partra egy gyűrött-szakadt levéldarabot...

Írta:

Nagy Éva Katalin

Barta Máté

Gépelte:

Tiba Gabriella Fanni

Az eldobott kincs

Mary sietősen haladt végig az utcán. Kabátját fázósan húzta össze maga körül, pedig a nyári est igen melegnek bizonyult. Kezében egy apró ládikát cipelt. Szinte minden lépés után maga mögé tekintgetett, mint aki attól fél, hogy követik.

- Nyilván nem lehetett könnyű napja – gondolta Mr. David Black, a nyugdíjazott nyomozó. Pályafutása közepén küldték el arra hivatkozva, hogy „a csúcson kell abbahagyni”. A valódi okot azonban sohasem mondták el neki, de Mr. Black, zseniális nyomozó révén hamar kikövetkeztette, hogy nem voltak megelégedve a munkájával.

- Legjobb lesz, ha követem. Még valami bajba kerül, és akkor életem végéig gyötörni fog a tudat, hogy megakadályozhattam volna.

Miután ezeket ilyen szépen végiggondolta, a nyugalmazott nyomozózseni jó száz méterről követni kezdte az ifjú hölgyet. Ez az üldözősdi egészen addig tartott, amíg Maryék el nem érkezett egy folyó partjára. A lány itt megállt, majd néhány másodpercnyi tétlenség után kinyitotta a ládikát. Mindenféle papírok sorakoztak benne, néhány fénykép, és egy kevés ékszer. Mary a folyóba vetette a ládát.

Mr. Black azonnal megalkotta elméletét. A lány részt vett a nemrég elkövetett bankrablásban. A társát nyilván már letartóztatták, és a lány megijedt, és ily módon igyekszik eltüntetni a bizonyítékot. Ez eddig rendben is volna, de bizonyítani is kell. A folyó igen erős sodrású, a láda nyilván nehéz, elvégre igen sok pénz van benne. Az első számú bizonyíték tehát elveszett. Csak egy lehetőség maradt: követni a lányt.

Mr. David Black hetekig követte Mary-t. Ezalatt megismerte szokásait, tudta kikkel találkozik. De ami a legfontosabb: David egyre több időt szentelt a lány megfigyelésének, pedig nem talált semmi bizonyítékot. De ő mégis, ahelyett, hogy vesztett volna lelkesedéséből, egyre nehezebb szívvel vált meg a látványtól este, és egyre hevesebb szívvel várta a reggeleket. És valami újat kezdett érezni. Valami ismeretlent. Valami szokatlant.

Mary már az első naptól kezdve felfigyelt a nyomozóra. Nemsokára bebizonyosodott számára, hogy a férfi megfigyeli Őt. Először némi félelemmel fogadta, de ahogy telt az idő, a félelem átalakult kíváncsisággá, az pedig érdeklődéssé. Néhány hét múlva már nem lépett ki anélkül a házból, hogy előtte meggyőződött volna róla, hogy a férfi már ott van.

Mr. Black sorsdöntő lépésre szánta el magát. Küldött egy csokor virágot Mary-nek, a kísérőkártyára pedig a következő szöveget írta:

*„Legyen a lakása előtt lévő
parkban ma délután pontban
15.⁰⁰ -kor. Az öreg tölgnél várom.”*

Egy titkos hódolója

Az ifjú hölgy szíve mélyén remélte, hogy az a férfi küldte, akit minden nap az ablaka előtt lát. Már nagyon várta a délutánt. A megbeszélt időpontban már a tölgy előtt ácsorgott. Nemsokára egy fekete ruhába öltözött férfi állt meg az út másik oldalán, és intett a hölgynek, hogy kövesse. Mary tétovázás nélkül megtette. A férfi arcát nem láthatta, mert csuklyát borított a fejére.

Hosszasan sétáltak a parkban. A nyomozó megpróbálta finoman kifaggatni a lányt a ládáról, de nem járt sikerrel. Csupán annyit tudott meg, hogy néhány dolgot tartalmazott a dobozka Mary korábbi életéből. Ez csak megerősítette a volt nyomozó gyanúját. A szíve mélyén azonban remélte, hogy téved.

Teltek-múltak a hónapok, és a két ember egyre sűrűbben találkozgatott. Eltelt már egy év is, de Mr. Black még mindig nem talált bizonyítékot. Az igazat megvallva nem is nagyon foglalkozott vele. Szerette a lányt, és nem akart ártani neki.

Nemsokára eljött az a nap, amely épp egy évvel megismerkedésük után volt. David elhívta Mary-t a parkba, ugyanazon módon, ahogy egy éve. Azonban a mostani beszélgetés nem maradt eredménytelen. Mary-t nemsokára már Mrs. Mary Black-nek hívták.

Az ifjú pár az esküvő után elutazott a mesés Adriai-tengerhez. A mézes heteket hatalmas boldogságban töltötték el, de Mr. Black-et nem hagyta nyugodni a láda rejtélye. Ez meglátszott a viselkedésén is. Egyik este felesége kérdőre vonta a dolgot.

- David, áruld el, mi bajod!
- Nem lehet, mert az mindent elrontana.
- Majd meglátjuk! Áruld el! – erősködött Mary.
- Rendben, ha nagyon akarod. De ígérd meg, hogy végighallgatsz, és válaszolsz a kérdéseimre!
- Megígérem, csak mondd már!

Az ifjú férj szépen sorjában elbeszélte, hogy látta meg a lányt, elmondta az elképzelését is. Mindeközben végig felesége arcát fürkészte. Az hol elfehéredett, hol visszatért belé a szín, de a beszámoló végén hangos kacagásban tört ki.

- Hogy gondolhattál ilyet? Ha nagyon tudni akarod, a ládában személyes dolgok voltak. Nem sokkal az előtt az este előtt tudtam meg, hogy a vőlegényem egy másik nőt szeret. Már az oltár előtt vártam, amikor egy kisfiú egy üzenetet hozott Tőle. Leírt mindent. Leírta, hogy ne számítsak rá. Erre én elrohantam, összeszedtem mindent, ami rá emlékeztet, és bedobtam a folyóba. Ennyi a nagy rejtély.

Mary és David ezek után boldogan éltek. A bankrabló sohasem került elő, bár a gyanúsítottak között ott szerepelt Peter neve is. Ő volt az, aki az oltárnál hagyta faképnél Mary-t.

Írta:

Földvári Andrea

Gépelte:

Tiba Gabriella Fanni

Karácsonyváró

Szoba belsejében ropog a tűz,
táncol a falon a fény.
Kinn a játékos szél hópelyhet űz,
majd megpihen felhők ölén.
Az ablakon virágok nyílnak,
jégszirmaik nyitogatják;
cinegék libbennek ágról ágra
és kék tollaik tisztogatják.
A csend körülvesz mindent,
a nyugalom hangja ez.
Mindenki tudja szívében,
hogyan szép ünnep közeleg.
Számoljuk a napokat, az órákat.
Készülünk karácsonyra.
Megvesszük az ajándékokat,
mázt kenünk a mézeskalácsokra.
A nappali ünnepi díszet kap.
Leporoljuk a zongorát.
Az egész család dalra fakad,
agyalok hallgatják kórusát.
A fenyőfa büszkén áll helyén.
Nem remeg meg terhe alatt.
Ágait felénk nyújtja díszekkel hegyén:
gömböket, angyalokat, gyertyákat.
Alatta ok sokasága.
Az asztalon temérdek finomság.
A béke, s boldogság varázsa
lelkünket hullámokban járja át.

Kovács Eszter

A nyolc ékkő rejtélye

1. fejezet:

A sanyarú sorsú lány

Fanni könnyes szemmel rohant ki a házból. Most a kertet kellett kigyomlálnia, amely nem volt nagyobb egy méretes kutyaháznál, és amióta anyja elment, a gazon kívül semmi nem nőtt meg benne.

Részegees nevelőapjától állandóan ilyen értelmetlen feladatokat kapott, csak azért, hogy a férfit ne zavarhassa meg senki az ivásban. És ha úgy találta, hogy mostohalánya nem végezte el rendesen a munkát – aminek rendszerint semmi értelme sem volt – szigorúan megbüntette a lányt.

A nap már magasan járt az égen, amikor Fanni bemerészkedett a házba. Gyorsan berohant szobájába, és levetette magát 'ágyára', melynek szerepét egy szalmával kitömött zsák töltötte be. A szoba berendezése viszonylag gyér volt: az ablak alatt egy kókadozó növény sárgállott, egy, néhány deszkából eszkábált polc helyettesítette a ruhásszekrényt. A falon már mállott a vakolat, így a lány könnyen ki tudott venni egy téglát a falból, így egy kis üreget hozva létre, ahova betehette anyja, Mária dolgait, amiket akkor hagyott hátra, amikor egy éjjel rejtélyes módon eltűnt. Bánatában ezeket szokta volt nézegetni. Most is ezt akarta tenni, de keze a hideg kőbe ütközött. És amikor körbepillantott a tudomása szerint teletömött üregben, nem tudott mást kiemelni belőle, mint egy ős öreg nyakláncot, mely már évszázadok óta családja nőtagjai tulajdonában állt.

- De mégis mi történhetett? Talán egyszer kifigyelt az az iszákos bolond? Nem, ahhoz túl sokat szokott inni. Akkor nincs rá más magyarázat, minthogy... nem, az is képtelenség. De ha mégis! De jó lenne viszont látni! Már egy éve, hogy elment. Amint így tűnődött, kitekintett az ablakon. valamit, amit nem tudott hová tenni. A szemben lévő fán egy, Fanni számára ismeretlen dolog tarkállott. Kíváncsiságtól hajtva kimászott az ablakon, végigszaladt a poros úton, majd egy ügyes mozdulattal felpattant a fára. Azonban a meglepetéstől, és részben az örömtől, ami abban a pillanatban érte, majdnem leszédült a fáról.

- Hiszen ez egy darab anya kedvenc ruhájából. Hogy került ez ide?

Ekkor azonban szeme a következő fára tévedt, ahol szintén egy tarka ruhafoszlány hívta fel magára a figyelmet. Fanni végigszaladt a fasor mentén, és ahogy a szövetdarabbal ellátott fákat figyelte, hamar megértette, hogy előbbi elgondolása igaz volt, és anyja így próbál üzenni neki. Hamar visszasietett szobájába, és összepakolt néhány dolgot egy kis batyuba: egy karéj száraz kenyeret, egy fél rúd szalámit, néhány ruhát, a képet és a nyakláncot – ami egyben minden vagyona is volt – majd ismét kiosont a házból. Sokáig csak szaladt előre a hegyvidéki kis falu porlepte utcáján, de amikor egy közeli domb tetejére ért, megállt, és visszatekintett a házra, ahol oly sokat szenvedett.

Földvári Andrea

Folytatás a következő számban

Nyugat-étlap

Aki eszik, az szerelmet vall az életnek – mondta egyszer Kosztolányi, amikor étkezési szokásairól faggatták. Krúdy Gyula nem sorolható egyértelműen a Nyugatos alkotók közé. A második világháború előtti Magyarország gasztronómiáját ugyanakkor nehéz volna felidézni az ő művei nélkül. Kevesen tudtak olyan szeretettel és humorral írni a konyhaművészetről, mint Krúdy. Márai Sándor nem véletlenül ír a Szindbád hazamegy című, Krúdyt idéző regényében az emberről, aki négy hasábon keresztül halat eszik...

A Nyugat gyomra című tévéjáték sem indulhat mással, mint Krúdy nevezetes rákleves-receptjével. Az emlékek szakácskönyvéből, hogy aztán sorra vizsgálja Ady, Ignótus, Kosztolányi, Móricz és Babits étkezési szokásait. Kevésbé ismert például, hogy Ignótus már a Nyugat születése előtt egy teljes szakácskönyvet adott ki Emma asszony álnéven, hogy Osvátról ételt neveztek el „munkahelyén”, a New York kávéházban, Ady kedvence a lencsefőzelék volt pörköltszafittal, Kosztolányi pedig kerülte a húsételeket.

A századelő gasztronómiájához persze hozzátartozik az is, hogy az étkezési szokásokban a társadalmi különbségek is megnyilvánultak: József Attila például éhezésre hivatkozva kért előleget Babitstól, Móricz pedig – az égbekiáltó ellentétek érzékeltetésére – egy napszámos heti étrendjével döbbsentette meg a népi írókat egy 1935-ös találkozáson. A Nyugat mesék következő epizódjában megszólal egy kortanú is: Hetényi Károly a New York kávéház pincérségéjeként még Kosztolányinak, Karinthynek szolgálta fel a „kis irodalmi imbiszt”.

A közszolgálati televízió egyik feladata a nemzeti kultúra megőrzése és közvetítése. A Nyugat alapításának századik évfordulója alkalmából ezért a Magyar Televízió január közepe óta mutatja be a folyóirat hagyományát, szellemiségét megelevenítő produkcióit. Február 25-én, A Nyugat szerelmes asszonyai című filmben a szerzők szerelmi életét veszik górcső alá a Nyugat mesék alkotói, március 3-án, a Fogadj örökbe! második adásában pedig Spiró Györggyel és GreCsó Krisztiánnal beszélget Lévai Balázs kedvenc nyugatosukról, Móricz Zsigmondról.

Ady Endre:

Lencsefőzelék pörköltszafittal, főtt tojással.

Csáth Géza:

Tejbegríz.

Karinthy Frigyes:

Karfiolos csirkecomb metélt tésztával.

Kosztolányi Dezső:

Fehér kenyér, rizs, feketekávé.

Krúdy Gyula:

Igazi ínyenc volt, regényeiben is nagy figyelmet szentelt ételnek-italnak, s utánozhatatlan hangulatot varázsolva, tűnődve elmélkedett a különböző fogások élvezetéről. Az író a rácponty, marha- és körömpörkölt mellett a tányérhús (levesben főtt marhahús) nagy kedvelője volt.

Molnár Ferenc:

Molnár Ferenc a rétesekért rajongott.

Móricz Zsigmond:

Dohánnyal, szesszel nem él, tehát jó étvágyú volt. De egyáltalán nem ínyenc. A cifra francia étel-költemények iránt nem volt érzéke. Szereti a babot, lencsét, füstölt oldalast. Kedvenc étele a felesége főztje.

Tiba Gabriella Fanni